

۲۲۱۹

۱۳۹۰/۸/۸

نامه ی دکتر یزدی به راشد غنوشی، رهبر جنبش النهضة تونس

بسم الله الرحمن الرحيم

برادر عزیز راشد الغنوشی

السلام عليكم ورحمة الله و برکاته

پیروزی شما و برادران و خواهران تونسی شما را، نه تنها در سرنگونی یک نظام سرکوبگر، بلکه افزون بر آن در برگذاری یک انتخابات ملی آزاد سالم و منصفانه، تبریک می گویم. در ایران یک علاقه بسیار جدی همراه با دعاهای بسیار برای موفقیت شما وجود دارد. من از نزدیک اخبار مبارزات شما و مردم تونس را، هم برای رهائی از استبداد و هم برای تاسیس یک حکومت مردم سالار پیگیری کرده ام .

پیروزی حزب شما در انتخابات اخیر تحسین برانگیز است. اما این پیروزی بار سنگینی بر دوش شما، بعنوان رهبر "جنبش النهضة" قرار داده است. من در حالیکه شدیداً تحت تاثیر بلوغ سیاسی مردم تونس قرار گرفته ام، بطور جدی نگران پیامد های دراز مدت آن هستم. ما مسلمانان از هر ملیتی، اگر چه برای تحقق حقوق اساسی، آزادی و حق حاکمیت خود مبارزه می کنیم اما تجربه کافی با دموکراسی را نداریم. ما مبارزه می کنیم و دیکتاتور سرنگون می کنیم، اما استبداد را به عنوان یک شیوه زندگی از بین نمی بریم. استبداد در یک ساختار سیاسی خلاصه و محدود نمی شود، بلکه ابعاد فرهنگی متناسب و هماهنگ با ساختار سیاسی خود را دارد. همین ابعاد فرهنگی است که در شخصیت افراد و کل جامعه مبتلی به استبداد آن چنان رسوب کرده است که به استبداد امکان ادامه حیات برای مدتی طولانی را می دهد. نتیجه آن است که ما مسلمانان مستبدین را سرنگون می کنیم و بزودی ناظر جایگزین های جدیدی می شویم. این همان چیزی است که برای ما اتفاق افتاده است .

ما شاه را سرنگون کردیم، اما فراموش کردیم که به درمان منش و شخصیت " شاه درون " خویشتن خود پردازیم. بنابراین حلقه منحوسه بسته می ماند .

برای شکستن این چرخه و نهادینه کردن مردم سالاری چه می توان کرد؟ دموکراسی یک کالای صادراتی نیست. بلکه یک فرایند ملی یادگیری و انکشاف است. انتخابات ابزار بسیار با ارزشی است ، اما بخودی خود دموکراسی محسوب نمی شود. من توجه شما را به سه مقوله اساسی ، که اگر مردم هر سرزمینی آن ها را بیاموزند و قلبا به پذیرند، شانس آن را خواهند داشت که از نعمت آزادی و دموکراسی برای نسل های امروز و آینده مسلمانان اطمینان حاصل کنند .

اولین مقوله این است که تنوع و تکثر در جامعه بشری را به پذیریم و به آن احترام بگذاریم. خداوند سبحانه و تعالی در کتاب مقدس قرآن به ما وجود اختلاف در جامعه بشری را یادآور میشود و از ما می خواهد که یکدیگر را تحمل کنیم. خداوند می فرماید من در روز قیامت درباره گوناگونی باور های شما داوری خواهم کرد. کشورهای اسلامی، از جمله تونس، تمامی ویژگی های یک جامعه در حال انتقال را دارا هستند. در یک جامعه انتقالی تنوع و گوناگونی آرا و عقاید به مراتب بیشتر از یک جامعه سامان یافته است. بنابراین پذیرش و احترام به تکثر در این مرحله از تاریخ تحولات مسلمانان به مراتب مهمتر و ضروری تر است .

دومین مقوله در فرایند یادگیری دموکراسی تساهل، تسامح و مداراست، که در فرهنگ و آموزش اسلامی ما جایگاه ویژه ای دارد. تنوع در جامعه ممکن است به تقابل و درگیری و فرسودگی عمومی و به بهانه ای برای ظهور استبداد جدیدی منجر شود. بنابراین تساهل و تسامح یک ضرورت اجتناب ناپذیر است. اما تساهل و تالورانس به خودی خود یک رفتار غیر فعال است و کافی برای پرهیز از عواقب درگیری ها نیست. این امر ما را به مقوله سوم میرساند .

ضرورت سوم در نهادینه شدن دموکراسی، سازگاری و همگرایی در میان کنشگرایان صحنه سیاست است. توسعه اجتماعی و اقتصادی تونس نیازمند همگرایی و سازگاری تمامی شهروندان تونسی شما، صرف نظر از وابستگی های فکری و دینی ، نژادی، جنسیتی می باشد. همگرایی و سازگاری به معنای نادیده گرفتن و صرف نظر کردن از اعتقادات و باور ها نیست. بلکه به معنای تشخیص ضرورت همکاری با یکدیگر برای رستگاری ملی که همه گروه ها از آن بهره مند شوند، می باشد .

برادر گرامی، شما حمایت و اعتماد اکثریت رای دهندگان را بدست آورده اید و اکنون بر عهده شماست که نمونه ای باشید از سعه صدر و برسمیت شناختن حقوق دگراندیشان. من از خداوند باری تعالی می خواهم که شما را از ارتکاب اشتباهاتی که ما در ایران دچار آن شدیم، یا آنچه در الجزیره یا در موارد مشابه رخ داده است، حفظ نماید .

تونس پیشگام و پیشتاز بهار عربی در جنبش بیداری معاصر اعراب بوده است. اکنون تونس با یک حرکت زیبا ، گام اول را در راستای ایجاد جامعه دموکراتیک برداشته است. من به درگاه خداوند دعا می کنم که تونس پیشگام تاسیس یک دموکراسی نهادینه شده در جهان عرب و نمونه ای برای دنیای اسلام، در هر کجا، باشد .

برادر شما در اسلام

ابراهیم یزدی

وزیر امور خارجه اسبق، جمهوری اسلامی ایران

تهران، ایران

۲۶ اکتبر ۲۰۱۱